

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Кафедра цивільного права № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Право інтелектуальної власності України»
(варіативна)**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності України»: для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 24 с.

Розробники:

Борисова Валентина Іванівна, професор кафедри цивільного права №1,
кандидат юридичних наук
Маліновська Ірина Миколаївна, асистент кафедри цивільного права №1,
кандидат юридичних наук

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 1 від 2 вересня 2021 р.)

Завідувач кафедри –Борисова Валентина Іванівна, кандидат юридичних наук,
професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	12
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	12
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	14
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	5
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	16
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	17
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	17

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	Обов'язкова	Обов'язкова
Кількість модулів – 3		Рік підготовки: 2021-2022	Рік підготовки: 2021-2022
		семестр	Семестр
Загальна кількість годин - 120		2	2
		Лекції	Лекції
		20 год.	20 год.
		Практичні/семінарські заняття	Практичні/семінарські заняття
		18 год.	18 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	80 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання та вивчення та цілісне сприйняття здобувачами вищої освіти системи правового регулювання відносин інтелектуальної власності, які складаються в процесі створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, усвідомлення ними загальних ознак та специфіки окремих правових режимів охорони, формування вмінь правильного

застосовування положень чинного законодавства з метою практичного впровадження способів здійснення та захисту прав інтелектуальної власності.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо інституту права інтелектуальної власності, зокрема щодо сукупності нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері створення та використання об'єктів інтелектуальної власності, їх розмежування залежно від сфери їх застосування, із виокремленням специфіки різних правових режимів в залежності від об'єкту та суб'єкту правової охорони;

- аналіз і дослідження міжнародно-правових актів у вказаній сфері, визначення їх ролі в створенні транснаціональної системи охорони прав інтелектуальної власності, оцінення досягнень вітчизняного законодавства та його відповідність міжнародним стандартам охорони інтелектуальної власності, окреслення перспектив його гармонізації з європейським правом;

- опанування теоретичними засадами кожного з інститутів права інтелектуальної власності, зокрема, авторського права, патентного права, інституту засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, їх продукції та послуг, а також нетрадиційними об'єктами із визначенням особливостей їх суб'єктного складу;

- визначення актуальних проблем права інтелектуальної власності та напрямів сучасних наукових досліджень цього інституту;

- опанування вмінь щодо тлумачення і застосування загальних та спеціальних положень права інтелектуальної власності та рекомендацій вищих судових інстанцій;

- розвиток навичок і вмінь з практики розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності та управління ними на колективній основі; захисту порушених прав інтелектуальної власності, зокрема і щодо аналізу особливостей застосування окремих способів судового захисту, оцінення їх ефективності для відновлення порушених прав з огляду на характер та вид правопорушення.

Пререквізити: цивільне право (Частина 1), цивільне право (Частина 2), адміністративне право, теорія держави і права, конституційне право.

Кореквізити: міжнародне право, міжнародно-приватне право, Право Європейського Союзу.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Аналізувати природу та зміст права інтелектуальної власності, особливості правової охорони кожного з його інститутів
РН 2.	Дискутувати зі складних правових проблем застосування європейських стандартів щодо регулювання відносин у сфері права інтелектуальної власності в Україні та за її межами.
РН-3.	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо вибору найбільш ефективного способу захисту від порушень права інтелектуальної власності та визначати вид та характер конкретного правопорушення у сфері права інтелектуальної власності
РН-4	Здійснювати порівняльно-правовий аналіз національного та міжнародного законодавства застосовуючи сучасні знання в системі охорони інтелектуальної власності.
РН-5	Інтегрувати знання стосовно меж монополії суб'єкта прав інтелектуальної власності з урахуванням підстав виникнення цих прав, їх характеру, строків чинності, а також передбачених законом винятків в майнових правах на даний об'єкт.
РН-6	Демонструвати розуміння змісту правового статусу суб'єктів права інтелектуальної власності, особливостей їх участі в відносинах щодо розпорядження їх майновими правами.
РН-7	Аналізувати змістовне наповнення етапів і стадій адміністративної процедури, визначати процедурні рішення, що ухвалюються на кожній стадії провадження.
РН-8	Демонструвати навички підготовки із застосування юридичної техніки із складання договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, позовних заяв про захист прав інтелектуальної власності..
РН-9	Визначати зміст та особливості прав інтелектуальної власності що виникають з моменту набуття правової охорони стосовно кожного з об'єктів даного інституту
РН-10	Ідентифікувати об'єкт інтелектуальної власності, оцінювати його відповідність критеріям охороноздатності права інтелектуальної власності.
РН-11	Демонструвати знання процедури оформлення охоронних документів у сфері права інтелектуальної власності виокремлювати етапи її проходження та

	значення.
РН-12	Розкривати особливості законодавчого регулювання системи органів правової охорони права інтелектуальної власності.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК-2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК-4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 1.19. Навички розв'язання складних, нетипових проблем.

ЗК 1.20. Здатність застосовувати новітні підходи для пошуку оптимальних рішень, що виникають у швидкозмінюваному середовищі.

Спеціальних компетентностей:

СК-1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК-2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК-3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив міжнародних договорів ратифікованих Україною, потреб та перспектив імплементації права інтелектуальної власності Європейського Союзу на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК-10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК-15. Здатність самостійно готувати проекти документів, що необхідні для набуття правової охорони певними об'єктами права інтелектуальної

власності, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК-1.19 Здатність системно розуміти законодавство про діяльність органів у сфері права інтелектуальної власності, аналізувати та тлумачити його.

СК-1.20 Здатність виявляти проблеми в договірних відносинах щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, що складаються між суб'єктами права інтелектуальної власності.

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ у сфері права інтелектуальної власності, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права інтелектуальної власності.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією прав суб'єктами права інтелектуальної власності.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН1.18. Демонструвати розуміння основних концепцій права інтелектуальної власності, європейських практик та стандартів реалізації та забезпечення прав суб'єктів права інтелектуальної власності.

ПРН1.19. Аналізувати судові спори та правомірність прийнятих рішень щодо видачі правоохоронних документів у сфері права інтелектуальної власності, надавати їм правову оцінку, формувати способи їх вирішення.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення права інтелектуальної власності.

Поняття права інтелектуальної власності, його інститути. Правове регулювання відносин інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво в сфері охорони прав інтелектуальної власності. Теорії права інтелектуальної власності. Система органів державної охорони та захисту права інтелектуальної власності.

Об'єкти права інтелектуальної власності, їх класифікація, умови охороноздатності. Специфіка правових режимів окремих об'єктів інтелектуальної власності. Об'єкти авторського права і суміжних прав. Об'єкти промислової власності. Об'єкти засобів індивідуалізації товарів, робіт і послуг. Критерії (ознаки) об'єктів права інтелектуальної власності. Похідні об'єкти та частина твору як об'єкт авторського права. Складні, складені та службові твори.

Суб'єкти права інтелектуальної власності. Автори як творці об'єктів права інтелектуальної власності. правонаступники як суб'єкти права інтелектуальної власності. Держава як суб'єкт у відносинах з права інтелектуальної власності. Порівняльна характеристика суб'єктів набуття прав інтелектуальної власності в залежності від їх інституційної приналежності. Спільне володіння правами інтелектуальної власності.

Модуль 2. Майнові та особисті немайнові права інтелектуальної власності.

Авторське право на твори науки, літератури і мистецтва. Виникнення авторського права на твори літератури, науки та мистецтва. Сповідання про

свої права. Презумпція авторства. Реєстрація авторських прав та її правове значення. Особисті немайнові та майнові права автора. Способи використання твору. Винятки в майнових правах автора, обмеження майнових прав. Строк чинності авторських прав. Права інтелектуальної власності на комп'ютерну програму та сайт.

Суміжні права суб'єктів, їх характеристика і особливості. Виникнення прав виконавців, виробників фонограм і відеограм, організацій мовлення. Знак правової охорони. Зміст немайнових та майнових прав на об'єкти суміжного права, порядок їх здійснення суб'єктами. Обмеження суміжних прав, порядок їх застосування та строк їх чинності.

Права на об'єкти патентного права. Виникнення права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Порядок отримання охоронного документу (заявка; право пріоритету; формальна та кваліфікаційна експертиза; тимчасова правова охорона, державний реєстр патентів та свідоцтв) на об'єкти права патентного права. Патентування винаходу, корисної моделі зразка в іноземних державах. Права та обов'язки, що впливають з охоронного документу на винахід, корисну модель та промисловий зразок. Дії, які не визнаються порушенням прав патентовласника.

Права на об'єкти індивідуалізації товарів, робіт і послуг. Виникнення та права на комерційне (фірмове) найменування: виникнення, зміст, припинення. Права, що впливають з свідоцтва на знак для товарів та послуг. Обов'язки власника свідоцтва. Торгівельна марка яка є добре відомою. Особливості правової охорони торговельної марки, яка має міжнародну реєстрацію або визнана в установленому законом порядку добре відомою. Реєстрація зазначення походження товару та реєстрація прав на його використання. Права, що впливають з свідоцтва про реєстрацію прав на використання. Суб'єкти права на використання зазначення походження товару.

Права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію, komponування напівпровідникових виробів, наукове відкриття, комерційну таємницю, селекційні досягнення. Порядок виникнення та обсяг прав що

виникають та особливості їх припинення щодо раціоналізаторської пропозиції, компонування напівпровідникових виробів, наукового відкриття, комерційної таємниці, селекційного досягнення.

Модуль 3. Оборотоzdатність прав інтелектуальної власності та їх захист в судовому порядку.

Підстави, обсяг правонаступництва та управління майновими правами інтелектуальної власності. Представництво у сфері реалізації та захисту прав інтелектуальної власності, його форми. Спадкування прав інтелектуальної власності. Внесення прав інтелектуальної власності до складу статутного (складеного) капіталу юридичної особи. Управління майновими правами, його форми. Договори на управління майновими правами.

Договірні форми розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Пойменовані та непонайменовані договори у сфері відносин інтелектуальної власності. Авторські договори. Передача прав за авторськими договорами. Договори у сфері науково-технічної діяльності. Договори на використання об'єктів права промислової власності. Види ліцензій. Публічні ліцензії. Ліцензійні договори.

Порушення та захист права інтелектуальної власності, його різновиди. Актуальні і дискусійні питання щодо визначення та доведення певних видів порушень прав інтелектуальної власності. Судовий захист права інтелектуальної власності: його специфіка та ефективність окремих способів захисту. Адміністративно-правовий захист права інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності в рамках Угоди TRIPS.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення права інтелектуальної власності				
		Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності, його інститути, джерела правового регулювання.	12	2	2	8
		Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	24	4	4	16
		Модуль 2. Майнові та особисті немайнові права інтелектуальної власності				
		Тема 1. Авторські права на твори науки, літератури, мистецтва.	12	2	2	8
		Тема 2. Суміжні права, їх характеристика і особливості	12	2	2	8
		Тема 3. Права на об'єкти патентного права	12	2	2	8
		Тема 4. Права на об'єкти індивідуалізації товарів, робіт і послуг.	12	2	2	8
		Тема 5. Права інтелектуальної	12	2	-	8

		власності на раціоналізаторську пропозицію, компонування напівпровідникових виробів, наукове відкриття, комерційну таємницю, селекційні досягнення.				
		<i>Разом</i>	60	10	10	40
		Модуль 3. Оборотоздатність прав інтелектуальної власності та їх захист в судовому порядку.				
		Тема 1. Підстави, обсяг правонаступництва та управління майновими правами інтелектуальної власності.	12	2		8
		Тема 2. Договірні форми розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	12	2	2	8
		Тема 3. Порушення та захист права інтелектуальної власності, його різновиди	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	18	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення права інтелектуальної власності.				
		Тема 1. Загальні положення про право інтелектуальної власності.	40	2	-	38
		<i>Разом</i>	40	2	0	38
		Модуль 2. Майнові та особисті немайнові права інтелектуальної власності.				
		Тема 1. Авторські, суміжні права та право промислової власності. Їх порушення та захист.	40	2	2	36
		<i>Разом</i>	40	2	2	36
		Модуль 3. Обороздатність прав інтелектуальної власності та їх захист в судовому порядку.				
		Тема 1. Договірні форми розпорядження майновими правами інтелектуальної	40	2	2	36

		власності.				
		<i>Разом</i>	40	2	2	36
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Адміністративна процедура» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

- впродовж семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 15	max 10	max 20	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.
	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.). Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051

2. Угода про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав. Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України. URL :http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=997_045&print=1

3. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України.: URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123

3. Договір про патентну кооперацію від 19.06.1970 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001

4. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15.04.1994 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/981_018

5. Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів від 04.06.1999 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_514

6. Цивільний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003 р.: *Відом.і Верх. Ради України*. 2003 р. №40-44. Ст. 356.

7. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1996р. № 30. Ст. 141.

8. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 13. Ст. 64.

9. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1756. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п>

10. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 7. Ст.32.

11. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 7. Ст. 34.

12. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 7. Ст. 36.

13. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів: Закон України від 5 листопада 1997 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1998. № 8. Ст. 28.
14. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 січня 1993р. *Відом.і Верх. Ради України України* . 1994. № 7. Ст. 36.
15. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 24 квітня 1993 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1993. № 21. Ст. 218.
16. Про племінну справу у тваринництві: Закон України від 15 грудня 1993 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 2. Ст. 7.
17. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1996. № 36. Ст. 164.
18. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм: Закон України від 23 березня 2000 р. *Відом. і Верх. Ради України України*. 2000. № 24. Ст. 183.
19. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 р. *Відом. і Верх. Ради України України*. 2002. № 17. Ст.121.
20. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2003. № 31–32. Ст. 263.
21. Про карантин рослин: Закон України від 30 червня 1993 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1993. № 34. Ст. 352.
22. Про наукову і науко-технічну експертизу: Закон України від 10 лютого 1995 р. *Відом.і Верх. Ради України України* 1995. № 9. Ст. 56.348
23. Про насіння та садивний матеріал: Закон України від 26 грудня 2002 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2003. № 13. Ст. 92.
24. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 16. Ст. 93.

25. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 5 липня 1994 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 31. Ст. 286.
26. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16 листопада 1992 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1992. – № 1. – Ст. 1.
27. Про видавничу справу: Закон України від 5 червня 1997 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1997. № 32. Ст. 206.
28. Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності: Закон України від 16.06.2020 № 703-IX [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703-20#Text>
29. Про рекламу: Закон України від 3 липня 1996 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1996. № 39. Ст. 181.
30. Про театри і театральну справу: Закон України від 31 травня 2005 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2005. № 26. Ст. 350.
31. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1992. № 48. Ст. 650.
32. Про суспільне телебачення і радіомовлення України: Закон України від 27 квітня 2014 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2014. № 27. Ст. 904.
33. Про інформаційні агентства: Закон України від 28 лютого 1995 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1995. № 13. Ст. 83.
34. Про кінематографію: Закон України від 13 січня 1998 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1998. № 22. Ст. 114.
35. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2000. № 36. Ст. 229.
36. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 17 липня 2001 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2001. №47. Ст. 251.

37. Про лікарські засоби: Закон України від 4 квітня 1996 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1996. №22. Ст. 86.

38. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20 травня 1999 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1999. № 31. Ст. 246.

39. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: постанова Вищ. госп. суду України від 17.10.2012 р. № 12. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

40. Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав: постанова Пленуму Верхов. Суду України від 04.06.2010 р. № 5. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-10>

41. Про захист прав інтелектуальної власності : постанова Вищ. госп. суду України від 17.07.2007 р. справа № 05/314-07. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/va314600-07>.

Література

Основна література

1. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: учебное пособие / І. І. Дахно. Вид. 2-ге, перероб і доп. Київ : Центр навч. літ., 2006. - 278 с.
2. Захист прав інтелектуальної власності в господарському судочинстві. К.: Юрінком Інтер, 2009. 384 с.
3. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / ред. П. М. Цибульов. Київ : УкрІНТЕІ, 2006. 276 с.
4. Интеллектуальная собственность в Украине: правовые основы и практика : науч.-практ. изд. Академия правовых наук Украины, Гос. патент. вед-во Украины, Гос. агенство Украины по авт. и смежным правам; под общ. ред. А. Д. Святоцкий: в 4-х т. ; под ред.: Г. И. Миронюк, В. С. Дробязко. К. : Ін Юре, 1999. 478 с.

5. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. для студентів вищих навч. Закладів. М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. О. П. Орлюк. Київ : Інтерсервіс, 2016. 382 с.

6. Право інтелектуальної власності. Академічний курс: Підруч. для студ. Вузів. О.П. Орлюк, Г.О. Андрощук, О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. Л.Орлюк, О.Д. Святоцького. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.

7. Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях) : навч. посіб. В. Р. Кравець, В. Г. Олюха. К. : Центр учб. л-ри, 2012. 264 с.

8. Право інтелектуальної власності України: Конспект лекцій. Авт.: В.М. Крижна, Н.Є. Яркіна.; за ред. В.І. Борисової. Х.: Нац. Юрид. Акад. України, 2008. 112 с.

9. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України. за ред. Ю.М. Капіци. К.: Видавничий дім «Слово», 2006.

10. Право інтелектуальної власності /За ред. О.А. Підопригори і О.Д. Святоцького. К.: «Видавничий Дім «Ін Юре», 2002, 621 с.

11. Право інтелектуальної власності : підруч. / О. І. Харитоновна [та ін.] ; за заг. ред. О. І. Харитонової. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 540 с.

12. Інтелектуальне право України /за заг. ред.. професора О.С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 URL : https://drive.google.com/file/d/1rxln8qoxNl_PTJOMW2qRO658TNJNy2_/view

Додаткова література

1. Аврамова О. Є. Патентне право : навч.-метод. посіб. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 160 с.

2. Бутнік-Сіверський, С. О. Спадкування прав інтелектуальної власності : монографія.; НАПрН України, НДІ інтелект. власності. Київ : НДІ ІВ НАПрНУ : НВП "ІНТЕРСЕРВІС", 2013. - 168 с.

3. Бурлаков, С.Ю. Объекты патентных прав : [§ 3 гл. 4. разд. 3.

Отдельные виды объектов гражданских прав] Харьковская цивилистическая школа: объекты гражданских прав : монография П. П. Цитович [и др.] ; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. Харьков : Право, 2015. С. 577-602.

4. Жилінкова, О.В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном : монографія / О. В. Жилінкова. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 280 с.

5. Іолкін Я. О. Торговельні марки в Україні та Європейському Союзі : монографія Національна академія правових наук України, Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності. Київ : НДІ ІВ НАПрНУ : Лазурит-Поліграф, 2011. 141 с.

6. Ковальчук О. О. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення в Україні та країнах Європейського Союзу: цивільно-правовий аспект : монографія. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 200 с.

7. Кохановська О. В. Теоретичні проблеми інформаційних відносин у цивільному праві : монографія О. В. Кохановська. Київ : ВПЦ "Київ. ун-т", 2006. 463 с.

8. Крыжна В. Н. Общие положения о договорах в сфере права интеллектуальной собственности : [§ 1 гл. 10] Харьковская цивилистическая школа: о договоре : монографія. Л. Н. Баранова [и др.] ; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеева. Харьков : Право, 2017. С. 481-489 .

9. Колективне управління майновими авторськими та суміжними правами за цивільним законодавством України : монографія. Майданик, Л. Р. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Алерта, 2013. 248 с.

10. Нецька Л.С., Піцан О.М., Галянтич М.К. и др. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 256 с.

11. Потоцький, М. Ю. Господарсько-правовий захист інтелектуальної власності в Україні. монографія / М. Ю. Потоцький. Київ : Вид. Дім "Персонал", 2014. 620 с.

12. Яркіна, Н.Е. Судебная защита авторских и смежных прав: [разд. 3, гл. 4, § 2] Харьковская цивилистическая школа: защита субъективных гражданских прав и интересов: монография / Национальный юридический университет им. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2014. С. 565-581 .

Интернет-ресурси

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/